

มาตรการทางกฎหมายสำหรับเด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาร้ายแรง Legal Measures for Children or Juveniles who Commit Serious Crime

ภาควิชา ปิยะตระกูลภูมิ^{1*} และวรรณวิภา เมืองถ้ำ²

Parkpoom Piyatrapoom^{1*} and Wanwipa Muangtham²

^{1*}นักศึกษา ปริญญาโท สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

²อาจารย์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

^{1*}Master Student of Laws Sukothai Thammathirat Open University

²Lecturer from the School of Laws Sukothai Thammathirat Open University

*Corresponding Author Email: Pak.Piyatra@Gmail.com

Received: 4 September 2023

Revised: 20 October 2023

Accepted: 22 October 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี และหลักการดำเนินคดีแก่เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญา 2. เพื่อศึกษาหลักเกณฑ์การดำเนินคดีแก่เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาของประเทศไทยเปรียบเทียบกับสหรัฐอเมริกา มลรัฐอิลลินอยส์ และประเทศญี่ปุ่น 3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาองค์กรที่ควรจะเป็นผู้มีคำสั่งอนุญาตให้ผู้เสียหายฟ้องเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาและศึกษาหลักเกณฑ์การโอนคดีที่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวไปศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา และ 4. เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินคดีแก่เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ อาทิ หนังสือ ตำรา วิทยานิพนธ์ บทความทางวิชาการ งานวิจัย ตั๋วบทกฎหมาย และข้อมูลสารสนเทศทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทยและต่างประเทศ มาวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า 1) แนวความคิด ทฤษฎี และกฎหมายเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนของประเทศไทย ใช้หลักการแก้ไขฟื้นฟูให้กลับตนเป็นพลเมืองดีของสังคมมากกว่าการลงโทษ 2) หลักการดำเนินคดีของสหรัฐอเมริกา มลรัฐอิลลินอยส์ และประเทศญี่ปุ่นใช้หลักการดำเนินคดีโดยรัฐ พนักงานอัยการมีอำนาจฟ้อง และประเทศไทยยังให้ผู้เสียหายฟ้องได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการสถานพินิจ ซึ่งยังไม่เป็นไปตามอำนาจหน้าที่บทบาทและภารกิจ สมควรให้ศาลเยาวชนและครอบครัวเป็นผู้สั่งอนุญาต 3) หลักเกณฑ์การโอนคดี สหรัฐอเมริกา มลรัฐอิลลินอยส์ กำหนดให้โอนคดีทั้งกรณีกระทำความผิดร้ายแรงและกระทำความผิดซ้ำ ส่วนประเทศญี่ปุ่นกำหนดให้โอนคดีเฉพาะกรณีกระทำความผิดร้ายแรง แต่ประเทศไทยไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวไว้ และ 4) สมควรแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 99 ให้ผู้เสียหายที่จะฟ้องเด็กหรือเยาวชนต้องได้รับอนุญาตจากศาลเยาวชนและครอบครัว และแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ตามมาตรา 97 วรรคสอง ให้ศาลเยาวชนและครอบครัว มีอำนาจโอนคดีไปศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาในกรณีที่กระทำความผิดร้ายแรงหรือกระทำความผิดซ้ำ

คำสำคัญ: คดีเด็กและเยาวชน, ความผิดอาญาร้ายแรง

Abstract

This research consists purposes were 1. to look into concepts, theories, and prosecutions concerning children and juveniles who commit criminal offences 2. to look into associated prosecutions concerning children and juveniles who commit criminal offences in Thailand in comparison with such prosecutions enforced in Illinois, United States, and Japan and 3. to look into legal issues involving which organizations shall have the

authority to allow victims to sue children or juveniles accused of committing criminal offences, and look into the principles of transferring cases under the authority of the Juvenile and Family Court to another court with judicial power over common matters in the event of serious criminal offences or recidivism and 4. to propose further remedies respecting laws concerning prosecutions in children and juveniles committing criminal offences. A research there is a qualitative research, employing document research via searching and collecting data from associated documents, such as books, textbooks, theses, academic articles, research papers, legislations, and electronic information. With respect to the findings, it was figured out that 1) Concepts, theories, and laws relating to children and juveniles in Thailand use the rehabilitation concept of making the prisoners to be a good citizen of society again rather than punishments 2) The prosecution enforced in Illinois, United States, and Japan is a public prosecution where the prosecutor has the authority to sue, while Thailand allows victims to sue children and juveniles; however, the victims shall obtain permission from the Director of the Community Home which is inconsistent with its authority role and mission. Hence, the Juvenile and Family Court shall have the authority to grant permission instead 3) The case transfer principle of Illinois, United States, is mandated to transfer both serious criminal offences and recidivism, while Japan prescribes that the case transfer is only permitted for serious criminal offences. Thailand, somehow, lacks the aforementioned principles and 4) There shall be an further amendment to the principles governing the Juvenile and Family Court and Procedure Act B.E. 2553, Section 99, to require victims who intend to sue children or juveniles to obtain permission from the Juvenile and Family Court, while there shall be an further amendment to the principles in Section 97, paragraph 2, to provide the Juvenile and Family Court with the right to transfer the case to another court with judicial power over common matters in the event of serious criminal offences or recidivism.

Keywords: Juvenile Cases, Serious Criminal Offences

บทนำ

ในปัจจุบันสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก ปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำความผิดมีให้เห็นเป็นระยะบางกรณีเป็นพฤติกรรมที่รุนแรง บางกรณีเป็นการกระทำความผิดซ้ำแล้วซ้ำอีก เช่น การยกพวกตีกัน การใช้อาวุธปืนยิงหรือใช้มีดไล่ฟันกัน จนเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายหรือรับอันตรายสาหัส สาเหตุที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดที่สำคัญมาจากความบกพร่องทางครอบครัวที่ครอบครัวแตกแยกทำให้ขาดความอบอุ่น และสาเหตุจากสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่อยู่ในสภาพแวดล้อมไม่ดีทำให้เด็กเห็นการกระทำความผิดจนเคยชินและคิดว่าเป็นเรื่องธรรมดา (อัจฉริยา ชูตินันท์, 2555, น.78) การป้องกันและแก้ไขปัญหานี้จึงต้องแก้ไขที่ต้นเหตุ และการป้องกันการกระทำความผิดที่สำคัญจะต้องทำให้บุคคลที่มีได้คิดจะกระทำความผิดอยู่แล้วให้ยึดมั่นในความคิดดังกล่าวต่อไป ส่วนที่กระทำความผิดลงไปแล้วจะกระทำได้โดยใช้กระบวนการยุติธรรม เมื่อมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นรัฐจะต้องติดตามจับกุมผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดี โดยใช้วิธีการแก้ไขฟื้นฟูหรือการลงโทษ แล้วแต่กรณี (ปกรณ มณีปกรณ, 2553, น.217)

ในการป้องกันและแก้ไขปัญหการกระทำความผิดโดยกระบวนการยุติธรรม แต่ละประเทศส่วนใหญ่ รวมทั้งสหรัฐอเมริกา (ดวงจิตต์ กำประเสริฐ, 2559, น.83) ประเทศญี่ปุ่น (ศิริระ บุญภินันท์, 2565, น.7-3) ใช้หลักการดำเนินคดีโดยรัฐ พนักงานอัยการมีอำนาจฟ้อง และบางประเทศโดยเฉพาะประเทศไทยใช้หลักการดำเนินคดีโดยรัฐและยังให้ประชาชนที่เป็น

ผู้เสียหายมีสิทธิฟ้องคดีเพื่อเรียกร้องความยุติธรรมด้วยตนเองได้ (คณิต ณ นคร, 2528, น.2) โดยรัฐที่ดีย่อมต้องการแบ่งแยกอำนาจออกจากกัน ซึ่งส่วนใหญ่จะแบ่งเป็นอำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ (มานิต จุ่มปา, 2564, น.25) กระบวนการยุติธรรมก็เช่นเดียวกัน ต้องมีการแบ่งแยกอำนาจหน้าที่ของแต่ละองค์กรออกจากกัน เพื่อให้เกิดความชัดเจน และให้องค์กรเหล่านั้นถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน ซึ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทยได้แบ่งแยกอำนาจหน้าที่ของแต่ละองค์กรไว้ (กุลพล พลวัน, 2565, น.4-3) โดยองค์กรตำรวจมีอำนาจหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวน (จิรัช ชูเวช, 2561, น.4) องค์กรอัยการมีอำนาจหน้าที่ในการฟ้องคดี (อรรถพล ไญ้สว่าง, 2561, น.5-74) องค์กรศาลมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษา (โชติช่วง ท้าววงศ์, 2561, น.7-41) องค์กรกรมคุมประพฤติ กรมราชทัณฑ์ และกรมพินิจและคุ้มครองเด็ก มีอำนาจหน้าที่ในการบังคับโทษ นอกจากนี้ยังมีองค์กรสหประชาชาติซึ่งมีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ต้องหารหรือจำเลยที่เป็นผู้ใหญ่ หรือเป็นที่ปรึกษากฎหมายกรณีที่เป็นเด็กหรือเยาวชน (สุพจน์ สุโรจน์, 2561, น.6-29)

แนวความคิดในการดำเนินคดีแก่เด็กและเยาวชนเกิดขึ้นครั้งแรกในเชตคัก (Cook Country) มหานครรัฐชิคาโก มลรัฐอิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกา โดยใช้วิธีการแก้ไขฟื้นฟูมากกว่าการลงโทษ (สุพจน์ สุโรจน์, 2554, น.8-5) และใช้วิธีการที่ผ่อนปรนมากกว่าผู้ใหญ่ (ประเทือง ธนิยผล, 2538, น.65) ซึ่งเป็นต้นแบบศาลคดีเด็กและเยาวชนให้แก่ประเทศต่าง ๆ เนื่องจากเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาอาจกระทำไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์เพราะขาดความรู้ อ่อนด้อยด้วยประสบการณ์ ขาดความยับยั้งชั่งใจ หรือกระทำไปด้วยอารมณ์ชั่ววูบ ซึ่งหากจะลงโทษให้เด็ดขาดไปเสียทีเดียวก็อาจจะทำให้ขาดโอกาสในการแก้ไขปรับปรุงตัว ซึ่งเด็กและเยาวชนเหล่านั้นต่อไปก็จะเจริญเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ในวันข้างหน้า และจะต้องอยู่ปะปนกับบุคคลอื่นในสังคม โดยไม่สามารถผลักใส่ให้พวกเขาเหล่านั้นไปอยู่ที่อื่นได้ การลงโทษเพียงอย่างเดียวอาจไม่สามารถแก้ไขปัญหาคิดได้ จึงควรใช้มาตรการในการแก้ไขฟื้นฟูให้กลับตนเป็นพลเมืองดีของสังคม (อัจฉริยา ชูตินันท์, 2555, น.34)

การดำเนินคดีแก่เด็กและเยาวชนของมลรัฐอิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกา ตามพระราชบัญญัติของมลรัฐอิลลินอยส์ ค.ศ. 1899 กำหนดให้บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 16 ปี เป็นเยาวชน ซึ่งพระราชบัญญัตินี้กล่าวว่ามีวัตถุประสงค์ที่จะแก้ไขฟื้นฟูให้กลับเป็นพลเมืองดีของสังคมสำหรับความผิดที่ไม่ร้ายแรงมากนัก เช่น การลักทรัพย์ โดยใช้มาตรการสำหรับเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะ แต่หากใช้มาตรการดังกล่าวแล้วไม่สามารถแก้ไขฟื้นฟูได้ หรือกระทำความผิดร้ายแรงหรือกระทำความผิดซ้ำหรือต่อเนื่อง จึงมีความจำเป็นจะต้องคุมครองดูแลปกป้องสังคมให้ปลอดภัย (Alida V. Merlo, Peter J. Benekos, Dean John Champion, 2016, p.213)

ประเทศไทยได้นำหลักการของศาลคดีเด็กและเยาวชนดังกล่าวมาใช้ ซึ่งตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 4 ได้ให้คำนิยามคำว่าเด็กและเยาวชนแตกต่างกัน โดยเด็ก หมายความว่า บุคคลอายุยังไม่เกิน 15 บริบูรณ์ ส่วนเยาวชนหมายความว่า บุคคลอายุเกิน 15 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง 18 ปี บริบูรณ์ โดยนำหลักการดำเนินคดีโดยรัฐ และยังให้ผู้เสียหายฟ้องเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการสถานพินิจที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจ ตามมาตรา 99 ซึ่งมีข้อที่น่าพิจารณาว่า ผู้อำนวยการสถานพินิจมีอำนาจหน้าที่ บทบาทและภารกิจหลักในการควบคุมดูแลเด็กและเยาวชน ให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงตนเอง มิได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการฟ้องคดี ทั้งอยู่ในองค์กรฝ่ายบริหาร การให้เป็นผู้สั่งอนุญาตให้ผู้เสียหายฟ้องคดี จึงไม่เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ บทบาทและภารกิจ รวมทั้งหลักการแบ่งแยกอำนาจและถ่วงดุลอำนาจ

สำหรับกรณีที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดร้ายแรงหรือกระทำความผิดซ้ำ พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขฟื้นฟูให้กลับตนเป็นพลเมืองดีของสังคม แต่หากศาลเยาวชนและครอบครัวเห็นว่ามาตรการที่มีอยู่ไม่เหมาะสมกับเด็กหรือเยาวชนคนใด ก็อาจโอนคดีไปศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาได้ ตามหลักเกณฑ์ในมาตรา 97 วรรคสอง โดยพิจารณาจากสภาพร่างกาย สภาพจิตใจ สติปัญญาและนิสัยแล้ว หากเห็นว่า ในขณะที่กระทำความผิด หรือในระหว่างการศึกษา เด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดมีสภาพเช่นเดียวกับ

บุคคลที่มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ขึ้นไป จึงจะมีอำนาจสั่งโอนคดีไปพิจารณาในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา ซึ่งมีข้อที่น่าพิจารณาคือ หากเด็กหรือเยาวชนนั้นยังไม่มีสภาพร่างกายและจิตใจ หรือสติปัญญาเช่นเดียวกับบุคคลที่มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ โดยยังมีสภาพเป็นเด็กหรือเยาวชนอยู่นั่นเอง แม้กระทำความผิดร้ายแรงหรือกระทำความผิดซ้ำก็ไม่ได้ให้อำนาจโอนคดีไปได้ด้วย

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาหลักการดำเนินคดีอาญาในกรณีและผู้เสียหายจะฟ้องเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา ควรจะต้องได้รับอนุญาตจากศาลเยาวชนและครอบครัวจึงจะเหมาะสม และกรณีที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดร้ายแรงหรือกระทำความผิดซ้ำ ควรให้ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจโอนคดีไปศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา เพื่อเสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 97 วรรคสอง และมาตรา 99 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี แนวความคิดในการดำเนินคดีอาญา การดำเนินคดีแก่เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญา หลักการแบ่งแยกอำนาจและถ่วงดุลอำนาจ
2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์องค์กรที่ควรจะเป็นผู้มีคำสั่งอนุญาตให้ผู้เสียหายฟ้องเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาของประเทศไทยเปรียบเทียบกับมลรัฐอิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกา และประเทศญี่ปุ่น
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาร้ายแรง หรือกระทำความผิดซ้ำ รวมถึงหลักเกณฑ์การโอนคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวไปศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาของประเทศไทย เปรียบเทียบกับมลรัฐอิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกา และประเทศญี่ปุ่น
4. เพื่อศึกษาแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุงหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการกำหนดให้องค์กรที่ควรจะเป็นผู้มีคำสั่งอนุญาตให้ผู้เสียหายฟ้องเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา และการโอนคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวไปศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักการดำเนินคดี โดยประยุกต์แนวความคิดของคณิศร ฌ นคร (2528, น.2) ซึ่งประเทศไทยใช้หลักการดำเนินคดีโดยรัฐและยังให้ประชาชนที่เป็นผู้เสียหายมีสิทธิฟ้องคดีได้ด้วย และแนวความคิดตามหลักการแบ่งแยกอำนาจในกระบวนการยุติธรรมของกุลพล พลวัน (2565, น.4-3) ซึ่งจะต้องมีการแบ่งแยกอำนาจหน้าที่ของแต่ละองค์กรให้ชัดเจนเพื่อให้องค์กรเหล่านั้นถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน อันจะทำให้เกิดความเป็นธรรม ในกรณีที่ผู้เสียหายจะฟ้องเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา ควรให้องค์กรศาลเป็นผู้มีอำนาจอนุญาตจึงจะเหมาะสมและเป็นไปตามหลักการแบ่งแยกอำนาจและถ่วงดุลอำนาจ นอกจากนี้ยังได้นำเอาแนวความคิดของอัจฉริยา ชูตินันท์ (2555, น.34) ในการแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนให้กลับตนเป็นพลเมืองดีของสังคมมากกว่าการลงโทษมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาร้ายแรงหรือกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งจะต้องให้ออกาสในการแก้ไขฟื้นฟูเสียก่อน หากให้ออกาสแล้วไม่สามารถแก้ไขได้และมีแนวโน้มที่จะก่อความรุนแรง จึงมีความจำเป็นจะต้องคุมครองปกป้องสังคมต่อไป โดยใช้วิธีการโอนคดีไปศาลธรรมดา อันมีลักษณะเป็นการลงโทษ

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลการวิจัย ได้แก่ เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ หนังสือ ตำรา วิทยานิพนธ์ บทความทางวิชาการ งานวิจัย ตัวบทกฎหมาย และข้อมูลสารสนเทศทางอิเล็กทรอนิกส์ทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ
2. การรวบรวมข้อมูลการวิจัย ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ คือ ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ อาทิ หนังสือ ตำรา วิทยานิพนธ์ บทความทางวิชาการ งานวิจัย ตัวบทกฎหมาย และข้อมูลสารสนเทศทางอิเล็กทรอนิกส์ทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ
3. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องมาตรการทางกฎหมายสำหรับเด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาร้ายแรง ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี แนวความคิดในการดำเนินคดีอาญา การดำเนินคดีแก่เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญา หลักการแบ่งแยกอำนาจและถ่วงดุลอำนาจ

ผลการวิจัยพบว่า ปรัชญาในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด ปรัชญาแรกมุ่งต่อการลงโทษ เพื่อคุ้มครองสังคมส่วนใหญ่ให้มีความปลอดภัย จึงใช้วิธีการเดียวกันทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ส่วนอีกปรัชญาหนึ่งเป็นปรัชญาที่มุ่งต่อการแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนมากกว่าการลงโทษ จึงแยกดำเนินคดีและใช้มาตรการสำหรับเด็กและเยาวชนตามความเหมาะสมเป็นรายบุคคล แนวความคิดในการดำเนินคดีอาญา แนวความคิดแรก ประชาชนเป็นผู้รักษาความสงบเรียบร้อย โดยเห็นว่าการกระทำความผิดอาญาก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน ประชาชนจึงเป็นผู้เสียหาย มีสิทธิที่จะฟ้องร้องดำเนินคดีอาญาแก่ผู้กระทำความผิดได้ ส่วนอีกแนวความคิดหนึ่ง รัฐเป็นผู้รักษาความสงบเรียบร้อย ผู้กระทำความผิดอาญาแก่บุคคลใดก็ตามย่อมก่อให้เกิดความเสียหายแก่สังคม รัฐจึงมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม ย่อมเป็นผู้เสียหายด้วย รัฐจึงมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินคดีอาญาแก่ผู้กระทำความผิด (คณิต ณ นคร, 2528, น.2) มลรัฐอิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกา (ดวงจิตต์ กำประเสริฐ, 2559, น.83) ประเทศญี่ปุ่น (ศิริระ บุญภินันท์, 2565, น.7-3) และประเทศไทยใช้หลักการดำเนินคดีโดยรัฐเช่นเดียวกัน และประเทศไทยยังให้ประชาชนที่เป็นผู้เสียหายฟ้องคดีได้ด้วย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 162 หลักการแบ่งแยกอำนาจในกระบวนการยุติธรรมทางอาญานั้น มลรัฐอิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกา (สุพจน์ สุโรจน์, 2559, น.9-38) และประเทศญี่ปุ่น (ศิริระ บุญภินันท์, 2559, น.7-25) ได้รวมการสอบสวนและการฟ้องคดีเข้าไว้ด้วยกัน แต่แบ่งแยก การพิจารณาพิพากษา และการบังคับโทษออกจากกัน ส่วนประเทศไทยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้แบ่งแยกอำนาจหน้าที่ของแต่ละองค์ประกอบออกจากกัน ตั้งแต่การสอบสวน การฟ้องคดี การพิจารณาพิพากษา และการบังคับโทษทางอาญา เพื่อให้องค์กรเหล่านั้นถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน

2. การศึกษาวิเคราะห์องค์กรที่ควรจะเป็นผู้มีคำสั่งอนุญาตให้ผู้เสียหายฟ้องเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา

ผลการวิจัยพบว่า มลรัฐอิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกา (ดวงจิตต์ กำประเสริฐ, 2559, น.83) ประเทศญี่ปุ่น (ศิริระ บุญภินันท์, 2565, น.7-3) ใช้หลักการดำเนินคดีโดยรัฐ พนักงานอัยการเท่านั้นที่มีอำนาจฟ้อง ส่วนประเทศไทยใช้หลักการดำเนินคดีโดยรัฐ และยังให้ผู้เสียหายฟ้องได้ด้วย แต่จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการสถานพินิจเสียก่อน เนื่องจากการดำเนินคดีโดยรัฐมีการกลั่นกรองจากเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้ว ส่วนการดำเนินคดีโดยผู้เสียหายยังไม่มีกรกลั่นกรองมาก่อน ส่วนเหตุที่ให้ผู้อำนวยการ

สถานพินิจเป็นผู้กำกับการ อาจเป็นเพราะผู้อำนวยการสถานพินิจเป็นผู้ดูแลเด็กและเยาวชน จึงน่าจะทราบรายละเอียดต่าง ๆ เป็นอย่างดี แต่ผู้อำนวยการสถานพินิจมีอำนาจหน้าที่ บทบาทและภารกิจหลักในการควบคุมดูแล และการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการฟ้องคดี หรือการวินิจฉัยชี้ขาดนักพยานหลักฐาน ซึ่งในการอนุญาตให้ผู้เสียหายฟ้องจะต้องสืบสวนสอบสวนและพิจารณาว่าข้อกล่าวหาอันมีมูลหรือไม่ อันเป็นการวินิจฉัยชี้ขาดนักพยานหลักฐาน จึงมีความชำนาญน้อยกว่าองค์กรอื่น เช่น พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาล ทั้งเป็นองค์กรในฝ่ายบริหารมีอำนาจหน้าที่บังคับโทษ หากให้ผู้อำนวยการสถานพินิจเป็นผู้สั่งอนุญาตให้ฟ้องย่อมไม่เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ บทบาท ภารกิจ หลักการแบ่งแยกอำนาจและถ่วงดุลอำนาจ ส่วนศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษา โดยเริ่มตั้งแต่การประทับฟ้องว่าจะรับไว้พิจารณาได้หรือไม่ ทั้งมีทักษะความชำนาญในการวินิจฉัยชี้ขาดนักพยานหลักฐาน จึงเป็นไปตามหลักการแบ่งแยกอำนาจและถ่วงดุลอำนาจ ควรจะให้ศาลเยาวชนและครอบครัวเป็นผู้สั่งอนุญาตให้ผู้เสียหายฟ้อง

3. การศึกษาวิเคราะห์ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาร้ายแรง หรือกระทำความผิดซ้ำ รวมถึงหลักเกณฑ์การโอนคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวไปศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา

ผลการวิจัยพบว่า ศาลเยาวชนและครอบครัวมีวัตถุประสงค์ในการแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนให้กลับตนเป็นพลเมืองดีของสังคม จึงเหมาะสมที่จะใช้กับความผิดที่ไม่ร้ายแรงมากนัก และอยู่ในวิสัยที่จะแก้ไขปรับปรุงได้ แต่หากเป็นความผิดร้ายแรง จึงมีความจำเป็นจะต้องคุมครองสังคม ซึ่งความผิดร้ายแรงอาจพิจารณาจากลักษณะของความผิด เช่น ฆ่าผู้อื่น ข่มขืน หรือทำร้ายร่างกายจนเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำได้รับอันตรายสาหัส และพิจารณาจากอัตราโทษ คดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นโทษสำหรับความผิดอุกฉกรรจ์ มลรัฐอิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกา และประเทศญี่ปุ่น ศาลเยาวชนและครอบครัวจะใช้วิธีการโอนคดีไปศาลธรรมดา ซึ่งจะมีลักษณะเป็นการลงโทษ แต่ประเทศไทยไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวไว้ ส่วนกรณีกระทำความผิดซ้ำเป็นลักษณะของการกระทำความผิดที่ไม่ถึงขั้นร้ายแรง แต่กระทำความผิดซ้ำแล้วซ้ำอีก โดยไม่พยายามที่จะแก้ไขปรับปรุงตัว มลรัฐอิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกา ใช้วิธีการโอนคดีไปศาลธรรมดา เนื่องจากได้มีโอกาสแก้ไขปรับปรุงตัวแล้วแต่ไม่สามารถแก้ไขได้ (Alida V. Merlo, Peter J. Benekos, Dean John Champion, 2016, p.213) ส่วนประเทศญี่ปุ่น ตาม Juvenile Act (Act No. 168 of July 15, 1948 และประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์การโอนคดีในกรณีนี้ไว้ โดยมีข้อที่น่าจะพิจารณา ดังนี้

ในการโอนคดีไปศาลธรรมดานั้นมีผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนอย่างมาก โดยจะต้องถูกดำเนินคดีเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ และต้องถูกควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำซึ่งมีแต่ผู้ใหญ่ อาจถูกข่มเหงรังแก และอาจจะไปรับเอาพฤติกรรมไม่ดีจากผู้ใหญ่มา การโอนคดีจึงควรเป็นหนทางสุดท้าย

ตามหลักการดำเนินคดีแก่เด็กและเยาวชนที่นิยมใช้ในปัจจุบัน จะใช้วิธีการแก้ไขฟื้นฟูมากกว่าการลงโทษ จึงควรแยกดูแลเป็นพิเศษ โดยควรให้มีจิตแพทย์ นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ หรือวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้องเข้ามาดูแลให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด และที่สำคัญจะต้องค้นหามุมมองทัศนคติของเด็กหรือเยาวชน เพื่อหาหนทางแก้ไขเสียก่อน โดยจะต้องประเมินเด็กหรือเยาวชนนั้นว่ามีโอกาสที่จะแก้ไขฟื้นฟูให้กลับตนเป็นพลเมืองดีของสังคมได้หรือไม่ หากประเมินแล้วมีโอกาสที่จะแก้ไขฟื้นฟูได้ก็ควรจะให้โอกาส แต่หากประเมินแล้วเป็นไปได้ยากหรือมีโอกาสน้อยมาก และเสี่ยงที่จะก่อเหตุร้ายแรงขึ้นอีก จึงมีความจำเป็นจะต้องคุมครองปกป้องสังคม และข้อดีของการแยกดูแลเป็นพิเศษอีกประการหนึ่ง จะเป็นการปกป้องเด็กหรือเยาวชนทั่วไป ไม่ให้ต้องตกอยู่ภายใต้อิทธิพลหรือการครอบงำจากเด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดร้ายแรงหรือกระทำความผิดซ้ำ เพราะเด็กหรือเยาวชนเหล่านี้มักจะมีมุมมอง ทัศนคติที่สุดโต่งหรือเป็นหัวโจก ก้าวร้าว รุนแรง จึงอาจจะทำร้าย ชกจูง หรือกดดัน รวมทั้งเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีให้แก่เด็กหรือเยาวชนทั่วไป ซึ่งจะทำให้การแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนทั่วไปทำได้ยาก

การโอนคดีกรณีกระทำความผิดซ้ำควรจะพิจารณาเฉพาะความผิดที่มีผลกระทบต่อเนื้อตัวร่างกายเท่านั้น เช่น การใช้ความรุนแรง ขอบขกต้อย ทำร้ายผู้อื่น หรือกระทำอนาจารหรือล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งเด็กหรือเยาวชนประเภทนี้มักจะมีพฤติกรรมรุนแรงก้าวร้าว หรือมีความต้องการทางเพศสูง ซึ่งมีโอกาสที่จะใช้ความรุนแรงหรือกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศได้ ไม่ควรโอนคดีกรณีที่กระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ไม่ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อร่างกาย

สำหรับเกณฑ์อายุผู้กระทำความผิดที่จะโอนคดี ในส่วนของเด็ก ความรู้สึกผิดชอบชั่วดียังมีน้อยกว่าผู้ใหญ่อย่างมาก จึงไม่ควรจะให้โอนคดี แต่สำหรับเยาวชน มีความรู้สึกผิดชอบชั่วดีมากกว่าเด็กในระดับที่เกือบจะใกล้เคียงกับผู้ใหญ่แล้ว หากจะมีการโอนคดีก็น่าจะจำกัดเฉพาะเยาวชนเท่านั้น ไม่ควรรวมถึงเด็กด้วย

4. การศึกษาแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุงหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการกำหนดให้องค์กรที่ควรจะเป็นผู้มีคำสั่งอนุญาตให้ผู้เสียหายฟ้องเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา และการโอนคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวไปศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา

ผลการวิจัยพบว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 99 โดยกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้เสียหายจะฟ้องเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาต้องได้รับอนุญาตจากศาลเยาวชนและครอบครัว และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 97 วรรคสอง ให้ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจโอนคดีไปศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาในกรณีกระทำความผิดร้ายแรงหรือกระทำความผิดซ้ำได้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องมาตรการทางกฎหมายสำหรับเด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาร้ายแรง ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี แนวความคิดในการดำเนินคดีอาญาการดำเนินคดีแก่เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญา หลักการแบ่งแยกอำนาจและถ่วงดุลอำนาจ พบว่า ปรัชญาในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในปัจจุบัน มลรัฐอิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกา ประเทศญี่ปุ่น และประเทศไทย มุ่งต่อการแก้ไขฟื้นฟู ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดมากกว่าการลงโทษ เว้นแต่จะไม่สามารถแก้ไขได้ จึงจะใช้วิธีการลงโทษ ส่วนแนวความคิดในการดำเนินคดีอาญา ทั้งสามประเทศใช้หลักการดำเนินคดีโดยรัฐ และประเทศไทยยังให้ผู้เสียหายฟ้องคดีได้ด้วย ส่วนกระบวนการยุติธรรมทางอาญาทั้งสามประเทศใช้หลักการแบ่งแยกอำนาจ เพื่อให้องค์กรเหล่านั้นถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน

2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ห้วงองค์กรที่ควรจะเป็นผู้มีคำสั่งอนุญาตให้ผู้เสียหายฟ้องเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา พบว่า มลรัฐอิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกา และประเทศญี่ปุ่น พนักงานอัยการเท่านั้นที่มีอำนาจฟ้อง ผู้เสียหายไม่มีอำนาจฟ้อง ส่วนประเทศไทยให้ผู้เสียหายฟ้องได้ โดยต้องได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการสถานพินิจ แต่การให้ผู้อำนวยการสถานพินิจเป็นผู้อนุญาตให้ผู้เสียหายฟ้อง ไม่เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ บทบาทและภารกิจ หลักการแบ่งแยกอำนาจและถ่วงดุลอำนาจ ทั้งมีความชำนาญในการวินิจฉัยชี้แจงน้ำหนักพยานหลักฐานน้อยกว่าองค์กรอื่น สมควรให้ศาลเยาวชนและครอบครัวเป็นผู้สั่งอนุญาตให้ผู้เสียหายฟ้อง

3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาร้ายแรง และกระทำความผิดซ้ำ รวมถึงหลักเกณฑ์การโอนคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวไปศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา พบว่า มลรัฐอิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกา มีหลักเกณฑ์การโอนคดีไปศาลธรรมดากรณีกระทำความผิดร้ายแรงและกระทำความผิดซ้ำ ส่วนประเทศญี่ปุ่น มีหลักเกณฑ์การโอนคดีเฉพาะกรณีกระทำความผิดร้ายแรง ไม่มีหลักเกณฑ์การโอนคดีกรณีกระทำความผิดซ้ำ แต่ประเทศไทยไม่มี

หลักเกณฑ์การโอนคดีทั้งสองกรณีดังกล่าว จึงสมควรที่จะกำหนดหลักเกณฑ์การโอนคดีในกรณีดังกล่าวด้วย เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กหรือเยาวชนการกระทำความผิดร้ายแรงหรือกระทำความผิดซ้ำ

4. เพื่อศึกษาแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุงหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการกำหนดให้องค์กรที่ควรจะเป็นผู้มีคำสั่งอนุญาตให้ผู้เสียหายฟ้องเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา และการโอนคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวไปศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา พบว่า ผู้เสียหายจะฟ้องเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาต้องได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการสถานพินิจยังไม่เหมาะสม จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 99 ให้ศาลเยาวชนและครอบครัวเป็นผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ผู้เสียหายฟ้องเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา ส่วนการกระทำความผิดร้ายแรงหรือกระทำความผิดซ้ำ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 97 วรรคสอง ให้ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจโอนคดีกรณีกระทำความผิดร้ายแรงหรือกระทำความผิดซ้ำไปศาลซึ่งมีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาได้

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องมาตรการทางกฎหมายสำหรับเด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาร้ายแรง ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. แนวความคิด ทฤษฎี แนวความคิดในการดำเนินคดีอาญา การดำเนินคดีแก่เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญา หลักการแบ่งแยกอำนาจและถ่วงดุลอำนาจนั้น แนวความคิดในการดำเนินคดีอาญา มลรัฐอิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกา (ดวงจิตต์ กำประเสริฐ, 2559, น.83) และประเทศญี่ปุ่น (ศิริระ บุญภินันท์, 2565, น.7-3) ใช้หลักการดำเนินคดีโดยรัฐ ซึ่งจะมิกระบวนกรในขั้นตอนต่าง ๆ ตั้งแต่การสอบสวน การฟ้องคดี การพิจารณาพิพากษา และการบังคับโทษ จึงผ่านการกลั่นกรองจากเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้ว ส่วนประเทศไทยใช้หลักการดำเนินคดีโดยรัฐและยังให้ผู้เสียหายฟ้องคดีได้ ในกรณีที่ไม่เห็นด้วยกับการดำเนินการของรัฐ จึงมีความยืดหยุ่นและเปิดโอกาสให้ผู้เสียหายสามารถใช้สิทธิเรียกร้องความยุติธรรมได้ด้วยตนเอง แต่การดำเนินคดีโดยผู้เสียหายยังไม่ได้มีการกลั่นกรองดังกล่าว จึงจำเป็นต้องมีการกลั่นกรองเสียก่อน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ส่วนปรัชญาการดำเนินคดีแก่เด็กและเยาวชนในปัจจุบัน มลรัฐอิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกา (Alida V. Merlo, Peter J. Benekos, Dean John Champion, 2016, p.213)

2. องค์กรที่ควรจะเป็นผู้มีคำสั่งอนุญาตให้ผู้เสียหายฟ้องเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญานั้น ตามหลักการดำเนินคดีของมลรัฐอิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกา และประเทศญี่ปุ่น ใช้หลักการดำเนินคดีโดยรัฐ เมื่อเด็กและเยาวชนกระทำความผิดอาญา จึงผ่านการกลั่นกรองจากพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการมาแล้ว ส่วนประเทศไทยใช้หลักการดำเนินคดี โดยรัฐและยังให้ประชาชนที่เป็นผู้เสียหายฟ้องคดีได้ด้วย ผู้เสียหายย่อมมีสิทธิฟ้องคดีเพื่อเรียกร้องความยุติธรรมด้วยตนเองได้ (คณิต ณ นคร, 2528, น.2) จึงมีความยืดหยุ่นและให้สิทธิแก่ประชาชนมากกว่า แต่การดำเนินคดีโดยผู้เสียหาย ยังไม่ได้ผ่านการกลั่นกรอง จึงมีความจำเป็นต้องกลั่นกรองเสียก่อน ซึ่งตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 99 กำหนดให้ผู้อำนวยการสถานพินิจเป็นผู้กลั่นกรอง โดยจะต้องสืบสวนสอบสวนและพิจารณาว่าข้อกล่าวหา นั้นมีมูลสมควรอนุญาตให้ฟ้องได้หรือไม่ เพื่อเป็นการคุ้มครองเด็กและเยาวชนมิให้ถูกฟ้องคดีโดยไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอ หรือ กลั่นแกล้งฟ้องที่จะทำให้เด็กและเยาวชนได้รับความเสียหาย แต่ผู้อำนวยการสถานพินิจมีอำนาจหน้าที่หลักเฉพาะในส่วนที่เป็นผู้ควบคุมดูแล แก้ไขฟื้นฟู สืบเสาะและพินิจเด็กและเยาวชนเท่านั้น ไม่ได้มีอำนาจหน้าที่ บทบาท และภารกิจในการกลั่นกรองพยานหลักฐาน จึงมีทักษะความชำนาญน้อยกว่าองค์กรอื่น ทั้งอยู่ในองค์กรฝ่ายบริหารที่มีอำนาจหน้าที่ในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและบังคับโทษ ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการฟ้องคดี การให้ผู้อำนวยการสถานพินิจเป็นผู้สั่งอนุญาตให้ฟ้อง จึงน่าจะยังไม่เหมาะสม และขัดต่อ

หลักการแบ่งแยกอำนาจและถ่วงดุลอำนาจ ส่วนศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการฟ้องโดยก่อนที่จะประทับฟ้องไว้พิจารณา ศาลจะต้องตรวจคำฟ้องและไต่สวนมูลฟ้องก่อนว่าคดีมีมูลพอที่จะประทับฟ้องไว้พิจารณาหรือไม่ ซึ่งจะเป็นการลั่นกรองพยานหลักฐาน ทั้งมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน มีความชำนาญในการวินิจฉัยชี้แจงน้ำหนักพยานหลักฐาน และเป็นกลาง สามารถให้ความเป็นธรรมแก่ทั้งสองฝ่ายได้ สมควรที่จะให้ความสำคัญและให้ศาลเข้ามาดูแลให้ความเป็นธรรมแก่ผู้เสียหาย รวมทั้งคุ้มครองเด็กและเยาวชน จึงสมควรให้ศาลเยาวชนและครอบครัวเป็นผู้สั่งอนุญาต ซึ่งจะเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ บทบาทและภารกิจ หลักการแบ่งแยกอำนาจและถ่วงดุลอำนาจ อย่างไรก็ตาม แม้จะให้ศาลเยาวชนและครอบครัวเป็นผู้สั่งอนุญาตให้ฟ้อง ก็ยังสมควรให้ผู้อำนวยการสถานพินิจเป็นผู้สืบสวนสอบสวน สืบเสาะและพินิจเด็กและเยาวชนตามอำนาจหน้าที่ บทบาท และภารกิจเดิม ซึ่งจะทำให้ได้ข้อเท็จจริงครบถ้วนและเป็นไปด้วยความรอบคอบแต่ผู้อำนวยการสถานพินิจไม่ต้องวินิจฉัยชี้แจงน้ำหนักพยานหลักฐานว่ามีมูลหรือไม่ และเปลี่ยนอำนาจหน้าที่ดังกล่าวไปให้ ศาลเยาวชนและครอบครัวเป็นผู้พิจารณา จึงลดภาระแก่ผู้อำนวยการสถานพินิจลงไป

3. ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาร้ายแรง หรือกระทำความผิดซ้ำ รวมถึงหลักเกณฑ์การโอนคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวไปศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา นั้น การที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญา อาจเกิดจากการอ่อนด้อยด้วยประสบการณ์ ขาดความยับยั้งชั่งใจ หรือกระทำไปด้วยอารมณ์ชั่ววูบตามหลักการของศาลเยาวชนและครอบครัวในปัจจุบันของมลรัฐอิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกา ประเทศญี่ปุ่น และประเทศไทย มุ่งที่จะแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนให้กลับตนเป็นพลเมืองดีของสังคมมากกว่าที่จะลงโทษ แต่มลรัฐอิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกา ใช้สำหรับการกระทำความผิดที่ไม่ร้ายแรงมากนัก เช่น การลักทรัพย์ โดยใช้มาตรการสำหรับเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะ แต่หากใช้มาตรการดังกล่าวแล้วไม่สามารถแก้ไขฟื้นฟูได้ สาเหตุส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะรู้ว่าถึงอย่างไรก็ไม่ต้องได้รับโทษหรือได้รับโทษเพียงเล็กน้อย ไม่ได้ได้รับความเดือดร้อนหรือความทุกข์ทรมานมากนัก จึงไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย หรือไม่ให้ความร่วมมือตามมาตรการที่กำหนดให้ปฏิบัติหรือไม่พยายามแก้ไขปรับปรุงตัว จึงมีความจำเป็นจะต้องคุ้มครองดูแลปกป้องสังคมให้ปลอดภัย โดยใช้วิธีการโอนคดีไป ศาลธรรมดา ซึ่งมีลักษณะเป็นการลงโทษ กรณีที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดร้ายแรง ได้แก่ ฆ่าผู้อื่น หรือทำร้ายร่างกายจนเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำได้รับอันตรายสาหัส ปล้นทรัพย์ ข่มขืน หรือกระทำความผิดที่ไม่ถึงขั้นร้ายแรง แต่กระทำความผิดซ้ำหลายครั้งหรือต่อเนื่อง โดยไม่พยายามที่จะแก้ไขปรับปรุงตัว โดยพิจารณาจากอายุ ความร้ายแรงของการกระทำความผิด ประวัติการกระทำความผิด และโอกาสในการแก้ไขปรับปรุงตัว (Alida V. Merlo, Peter J. Benekos, Dean John Champion, 2016, p.213) ส่วนประเทศญี่ปุ่น ตาม Juvenile Act (Act No. 168 of July 15, 1948)

4. แนวทางในการแก้ไข ปรับปรุงหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการกำหนดให้องค์กรที่ควรจะเป็นผู้มีคำสั่งอนุญาตให้ผู้เสียหายฟ้องเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา และการโอนคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวไปศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา แยกพิจารณาได้ ดังนี้

การแก้ไข ปรับปรุงหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการกำหนดให้องค์กรที่ควรจะเป็นผู้มีคำสั่งอนุญาตให้ผู้เสียหายฟ้องเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญานั้น ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 99 กำหนดให้ผู้เสียหายจะฟ้องเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการสถานพินิจ ซึ่งจะต้องมีการสืบสวนสอบสวน สืบเสาะและพินิจว่าคดีมีมูลสมควรอนุญาตให้ฟ้องหรือไม่ ซึ่งไม่เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ บทบาท และภารกิจ รวมทั้งหลักการแบ่งแยกอำนาจและถ่วงดุลอำนาจดังได้กล่าวข้างต้น สมควรให้ศาลเยาวชนและครอบครัวเป็นผู้มีอำนาจอนุญาตให้ผู้เสียหายฟ้องเด็กและเยาวชน ส่วนขั้นตอนในการยื่นคำร้อง อาจกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้เสียหายยื่นคำฟ้องมาพร้อมกับคำร้องขออนุญาตฟ้องต่อศาล เพื่อให้ศาลพิจารณาคำฟ้องเสียก่อนว่า ครบองค์ประกอบความผิดตามที่กล่าวหาหรือไม่ เนื่องจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทยใช้ระบบกล่าวหา

เป็นหลัก จึงมีกฎเกณฑ์ที่เคร่งครัดกว่าระบบไต่สวน คำฟ้องจึงต้องครบองค์ประกอบความผิดด้วย (โสภณ รัตนกร, 2557 น.1) ศาลจะได้พิจารณาตั้งแต่แรก หากคำฟ้องและคำร้องเป็นไปโดยถูกต้องแล้ว ศาลจะสั่งรับคำร้องไว้พิจารณาก่อน แล้วส่งสำเนาคำร้องให้เด็กหรือเยาวชนเพื่อให้โอกาสคัดค้านภายในกำหนด และสั่งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจดำเนินการสืบสวนสอบสวนตามหลักเกณฑ์เดิม เพื่อพิจารณาพยานหลักฐานที่นอกเหนือจากพยานหลักฐานของผู้เสียหาย ซึ่งอาจจะมีทั้งพยานหลักฐานที่สอดคล้องหรือขัดแย้งกับฝ่ายผู้เสียหาย ให้ศาลได้พิจารณา ซึ่งจะเป็นการให้ความเป็นธรรมแก่ทั้งฝ่ายผู้เสียหายและคุ้มครองให้ความเป็นธรรมแก่เด็กหรือเยาวชนไปด้วยกัน รวมทั้งสืบเสาะและพินิจเด็กหรือเยาวชน และรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งทำความเข้าใจว่าสมควรอนุญาตให้ฟ้องหรือไม่ แล้วศาลจึงจะพิจารณาประกอบพยานหลักฐานของผู้เสียหาย หากเห็นว่าคดีสามารถสั่งได้โดยไม่ต้องไต่สวนคำร้องก็ให้มีอำนาจสั่งได้ แต่หากเห็นว่าจำเป็นจะต้องไต่สวนเพิ่มเติมก็อาจจะนัดไต่สวนต่อไป โดยจะต้องพิจารณาจากพยานหลักฐานของทั้งผู้เสียหายและผู้อำนวยการสถานพินิจ ทั้งยังจะต้องพิจารณาประวัติ ความเป็นมา และรายละเอียดของเด็กและเยาวชนประกอบด้วย จึงจะมีคำสั่งได้ หากมีคำสั่งอนุญาต คำสั่งนั้นควรให้เป็นที่สุด เนื่องจากยังมีขั้นตอนการไต่สวนมูลฟ้องอีก และเห็นว่าควรแยกขั้นตอนทั้งสองออกจากกัน ไม่ควรรวมขั้นตอนการขออนุญาตฟ้องและการไต่สวนมูลฟ้องไว้ในขั้นตอนเดียวกัน แต่หากพิจารณาคำร้องแล้วไม่อนุญาต ผู้เสียหายควรมีสติอิทธิพลเพื่อให้ศาลอุทธรณ์ได้ทบทวนอีกครั้ง

การแก้ไข ปรับปรุงหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการโอนคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวไปศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดานั้น ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 97 วรรคสอง กำหนดให้ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจโอนคดีไปศาลธรรมดาได้โดยพิจารณาจากสภาพร่างกาย สภาพจิต สติปัญญาและนิสัย หากเห็นว่ามีความเสี่ยงต่อบุคคลที่มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ขึ้นไปจึงจะโอนคดีได้ แต่หากยังไม่มีสภาพเสี่ยงต่อบุคคลที่มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ขึ้นไป แม้กระทำความผิดร้ายแรงหรือกระทำความผิดซ้ำแล้วซ้ำอีก ก็ไม่มีอำนาจโอนคดีไปได้ หลักเกณฑ์ดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดร้ายแรงและกระทำความผิดซ้ำ จึงน่าจะกำหนดหลักเกณฑ์ให้โอนคดีได้ในกรณีกระทำความผิดร้ายแรงหรือกระทำความผิดซ้ำด้วย โดยมีข้อที่น่าจะพิจารณา ประการแรก ควรใช้หลักดุลพินิจพิจารณาจากมุมมองทัศนคติว่ามีโอกาสที่จะแก้ไขปรับปรุงตัวได้หรือไม่ โดยถือเป็นสิ่งสำคัญมากกว่าการพิจารณาจากความร้ายแรงหรืออัตราโทษ หากเห็นว่าสามารถแก้ไขปรับปรุงได้ก็ควรให้โอกาส แต่หากเห็นว่าไม่สามารถแก้ไขฟื้นฟูให้กลับตนเป็นพลเมืองดีของสังคมได้จึงจะพิจารณาในเรื่องความร้ายแรงหรืออัตราโทษต่อไป เพราะหากพิจารณาจากความร้ายแรงหรืออัตราโทษเป็นหลักแล้วก็อาจเกิดผลกระทบตามมาดังตัวอย่าง กรณีความผิดเกี่ยวกับเพศที่เด็กหรือเยาวชนกระทำต่อเด็กอายุยังน้อย ซึ่งมีอัตราโทษสูงและถือได้ว่าเป็นความผิดร้ายแรง เช่น กรณีการกระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีซึ่งมิใช่ภริยาหรือสามีของตน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 277 วรรคหนึ่ง และวรรคสอง มีระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี ในปัจจุบันมีคดีลักษณะดังกล่าวปรากฏอยู่เป็นระยะ กรณีเยาวชนกระทำชำเราเด็ก อาจเป็นแฟนกัน หรือเป็นเพื่อน หรือกรณีอื่น ๆ ที่เกิดจากความสมัครใจหรือยินยอมพร้อมใจกันทั้งสองฝ่าย หากพิจารณาจากข้อหาหรืออัตราโทษก็นับว่าเป็นคดีที่มีอัตราโทษสูงและมีความผิดร้ายแรง แต่หากพิจารณาจากลักษณะและพฤติการณ์ของการกระทำความผิดก็เป็นเรื่องที่เด็กหรือเยาวชนกระทำต่อกัน และเป็นไปด้วยความสมัครใจ การจะใช้หลักความร้ายแรงหรืออัตราโทษแล้วโอนคดีไปศาลธรรมดา ย่อมทำให้เยาวชนนั้นไม่ได้เข้าสู่กระบวนการสำหรับเด็กและเยาวชน ซึ่งน่าจะไม่เป็นไปตามหลักการแก้ไขฟื้นฟู ประการที่สอง กรณีกระทำความผิดร้ายแรงหลังจากผ่านการใช้ดุลพินิจพิจารณาโอกาสที่จะแก้ไขฟื้นฟูมาแล้ว จึงควรพิจารณาจากความร้ายแรงของการกระทำความผิดต่อไป ซึ่งอาจพิจารณาจากประเภทคดีที่ทำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายหรือรับอันตรายสาหัสโดยเจตนา ไม่รวมถึงการกระทำโดยประมาท หรือพิจารณาจากอัตราโทษเฉพาะคดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่ยี่สิบปีขึ้นไป ซึ่งเป็นอัตราโทษในคดีอุกฉกรรจ์ อันมีลักษณะทำนองเดียวกับมลรัฐอิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกาที่กำหนดให้โอนคดีในกรณีที่กระทำความผิดฐานฆ่าผู้อื่น หรือทำร้ายร่างกายจนเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำได้รับอันตรายสาหัส ปล้นทรัพย์ ข่มขืน และประทุษร้ายผู้อื่น พิจารณาจาก

อัตราโทษ คดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต และจำคุกตั้งแต่สามปีขึ้นไป และพิจารณาจากอายุและลักษณะของการกระทำ คดีที่เด็กอายุตั้งแต่ 16 ปี ขึ้นไป กระทำความผิดอาญาโดยเจตนาและการกระทำนั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย เช่น ฆ่าผู้อื่น ถือเป็นการผิดร้ายแรง ส่วนที่ประเทศญี่ปุ่นใช้อัตราโทษจำคุกตั้งแต่สามปีขึ้นไปถือเป็นความผิดร้ายแรงด้วยนั้น น่าจะเป็นเพราะประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่ประชาชนมีความยึดมั่นในกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด การกระทำความผิดกฎระเบียบแม้เพียงเล็กน้อยก็ถือเป็นสิ่งผิด และอาจต้องการคุ้มครองดูแลสังคมให้มีความสงบสุข จึงกำหนดให้อัตราโทษเกินกว่าสามปีถือเป็นความผิดร้ายแรง ซึ่งน่าจะยังไม่เหมาะสมกับประเทศไทย เพราะประเทศไทยคดีที่ศาลจะลงโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หากศาลเห็นสมควรจะรอลงโทษได้ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 จึงถือว่าคดีที่ศาลจะลงโทษจำคุกไม่เกินห้าปี มิใช่ความผิดร้ายแรงมากนัก คดีที่จะถือว่าเป็นความผิดร้ายแรงจึงควรจะมีอัตราโทษสูง ดังกล่าวข้างต้น ส่วนกรณีการกระทำความผิดซ้ำ ควรพิจารณาเฉพาะความผิดที่มีผลกระทบต่อเนื้อตัวร่างกายของผู้อื่น ไม่ควรนำความผิดที่กระทำเกี่ยวกับทรัพย์สินมาใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการโอนคดี และประการสุดท้าย ควรพิจารณาอายุของเด็กหรือเยาวชนที่จะโอนคดี หากเป็นเด็กความรู้สึกลดชดชวยตัวยังมีอยู่น้อยกว่าผู้ใหญ่ ไม่แนะนำให้โอนคดีได้ แต่หากเป็นเยาวชน ความรู้สึกลดชดชวยตัวมีมากกว่าเด็กในระดับที่เกือบจะใกล้เคียงกับผู้ใหญ่แล้ว หากจะโอนคดีก็น่าจะโอนคดีเฉพาะเยาวชนไม่ควรโอนคดีสำหรับเด็ก ซึ่งการกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ดังกล่าว ทำให้มีความชัดเจนกว่ากฎหมายของสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และประเทศญี่ปุ่น

ข้อค้นพบหรือองค์ความรู้ใหม่

จากข้อค้นพบใหม่สามารถเสนอแนวทางการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 ได้แก่ 1) หลักการดำเนินคดีโดยประชาชนที่เป็นผู้เสียหาย คือ ตามหลักการดำเนินคดีโดยประชาชนที่เป็นผู้เสียหาย ซึ่งยังไม่ได้ผ่านการกลั่นกรองจากเจ้าหน้าที่ของรัฐมาก่อน จึงมีความจำเป็นจะต้องให้มีการกลั่นกรองพยานหลักฐาน โดยควรจะให้ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจหน้าที่กลั่นกรอง เนื่องจากศาลเยาวชนและครอบครัวมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน มีความชำนาญในการวินิจฉัยชี้ขาดพยานหลักฐาน และเป็นกลาง สามารถให้ความเป็นธรรมแก่ทั้งสองฝ่ายได้ รวมทั้งคุ้มครองเด็กและเยาวชน จึงสมควรให้ศาลเยาวชนและครอบครัวเป็นผู้ส่งอนุญาต ซึ่งจะเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ บทบาทและภารกิจ หลักการแบ่งแยกอำนาจและถ่วงดุลอำนาจ 2) การโอนคดีในกรณีกระทำความผิดร้ายแรง คือ ศาลเยาวชนและครอบครัวมีวัตถุประสงค์ที่จะแก้ไขปรับปรุงเด็กและเยาวชนให้กลับตนเป็นพลเมืองดีของสังคมจึงเหมาะสมสำหรับความผิดที่ไม่ร้ายแรงมากนัก และอยู่ในวิสัยที่จะแก้ไขปรับปรุงได้ แต่สำหรับความผิดร้ายแรง จำเป็นต้องคุ้มครองปกป้องสังคม โดยใช้วิธีการโอนคดี ซึ่งจะมีลักษณะเป็นการลงโทษ แต่ก่อนที่จะโอนคดีจะต้องพิจารณาจากมุมมองทัศนคติว่ามีโอกาสที่จะแก้ไขปรับปรุงตัวได้หรือไม่ ความร้ายแรงของการกระทำความผิด ลักษณะการกระทำมีความก้าวร้าว รุนแรง เจตนาหรือไตร่ตรองไว้ก่อน ผลกระทบต่อบุคคลที่ได้รับบาดเจ็บ ผลกระทบต่อสังคมและความจำเป็นในการคุ้มครองสังคม ประวัติ ความประพฤติ สภาพแวดล้อมทางสังคมและที่อยู่อาศัยของเด็กและเยาวชนประกอบกันเสียก่อน 3) การโอนคดีกรณีที่มีการกระทำความผิดซ้ำ คือ การโอนคดีกรณีกระทำความผิดซ้ำ ควรพิจารณาเฉพาะความผิดที่มีผลกระทบต่อเนื้อตัวร่างกายของผู้อื่น ไม่ควรนำความผิดที่กระทำเกี่ยวกับทรัพย์สินมาใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการโอนคดี และ 4) การพิจารณาเกณฑ์อายุในการโอนคดี คือ การพิจารณาเกณฑ์อายุในการโอนคดี ควรพิจารณาอายุของเด็กหรือเยาวชนที่จะโอนคดีด้วย หากเป็นเด็กซึ่งมีอายุยังไม่เกินสิบห้าปีบริบูรณ์น่าจะยังเด็กเกินไป ความรู้สึกลดชดชวยตัวยังมีอยู่น้อยกว่าผู้ใหญ่ ไม่แนะนำให้โอนคดีได้ แต่หากเป็นเยาวชน ซึ่งมีอายุเกินสิบห้าปีบริบูรณ์แต่ยังไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์ ความรู้สึกลดชดชวยตัวมีมากกว่าเด็กในระดับที่เกือบจะใกล้เคียงกับผู้ใหญ่แล้ว หากจะโอนคดีก็น่าจะโอนคดีเฉพาะเยาวชนไม่ควรโอนคดีสำหรับเด็ก ซึ่งการกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ดังกล่าวจะทำให้เกิดความชัดเจน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับองค์กรที่ควรจะเป็นผู้มีคำสั่งอนุญาตให้ผู้เสียหายฟ้องเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา และปัญหาเด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดร้ายแรงหรือกระทำความผิดซ้ำ จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 97 วรรคสอง และมาตรา 99 เพื่อให้ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจโอนคดีไปศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา กรณีกระทำความผิดร้ายแรงหรือกระทำความผิดซ้ำ รวมทั้งการที่ผู้เสียหายจะฟ้องเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาจะต้องได้รับอนุญาตจากศาลเยาวชนและครอบครัว

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดร้ายแรงหรือกระทำความผิดซ้ำนั้น ควรจะแยกดูแลเป็นพิเศษ ซึ่งมีสิ่งที่จะต้องพิจารณาทั้งสถานที่ บุคคลากร และมาตรการในการดูแล และที่สำคัญจะต้องมีจิตแพทย์ นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ หรือวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้อง ดูแลให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด เพื่อค้นหามุมมองและทัศนคติที่จะช่วยให้เด็กและเยาวชนนั้นสามารถแก้ไขปรับปรุงตนเองให้กลับตนเป็นพลเมืองดีของสังคมได้ ซึ่งจะเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำความผิดร้ายแรงหรือกระทำความผิดซ้ำขึ้นอีก จึงควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับมาตรการในการแยกดูแลเป็นพิเศษดังกล่าว

เอกสารอ้างอิง

- กุลพล พลวัน. (2565). *กระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทย*. ในเอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารงานยุติธรรม เปรียบเทียบชั้นสูง. เล่มที่ 1. หน่วยที่ 4. สาขาวิชานิติศาสตร์ กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- คณิต ณ นคร. (2528). *วิธีพิจารณาคriminalอาญาไทย หลักกฎหมายกับทางปฏิบัติที่ไม่ตรงกัน*. *วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*, 15(3), 2-8
- จิรัช ชูเวช. (2561). *บทบาทของตำรวจในการดำเนินคดีอาญา*. ในเอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และพยานชั้นสูง. เล่มที่ 1. หน่วยที่ 4. สาขาวิชานิติศาสตร์ กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- โชติช่วง ทพวงศ์. (2561). *บทบาทของศาลในการดำเนินคดีอาญา*. ในเอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และพยานชั้นสูง. หน่วยที่ 5. สาขาวิชานิติศาสตร์ กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ดวงจิตต์ กำประเสริฐ. (2559). *กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา*. ในเอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายแองโกลอเมริกันเบื้องต้น. บทที่ 8 กรุงเทพมหานคร: สาขาวิชานิติศาสตร์ กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปรกรณ์ มณีปรกรณ์. (2553). *อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็ม.ที.เพลส.
- ประเทือง ธนิยผล. (2538). *ศาลเยาวชนและครอบครัวในต่างประเทศ*. ในเอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว เล่ม 1, บทที่ 6, สาขาวิชานิติศาสตร์ กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มานิตย์ จุมปา. (2564). *หลักกฎหมายรัฐธรรมนูญ*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติธรรม.
- ศิระ บุญสินธ์. (2565). *กระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทย*. ในเอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารงานยุติธรรม เปรียบเทียบชั้นสูง เล่ม 1, หน่วยที่ 7, สาขาวิชานิติศาสตร์ กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุพจน์ สุโรจน์. (2554). *กระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชน*. ในเอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและพยานชั้นสูง หน่วยที่ 8, สาขาวิชานิติศาสตร์ กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- _____. (2559). กระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศสหรัฐอเมริกา. ในเอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารงานยุติธรรมเปรียบเทียบชั้นสูง. หน่วยที่ 9. สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2561). บทบาทของทนายความในการดำเนินคดีอาญา. ในเอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและพยานชั้นสูง. หน่วยที่ 6. สาขาวิชานิติศาสตร์ กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- โสภณ รัตนกร. (2557). คำอธิบายกฎหมายลักษณะพยาน. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: นิติบรรณการ.
- อังฉรียา ชูตินันท์. (2554). อาชญาวิทยาและทัณฑ์วิทยา. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด.
- อรรถพล ใหญ่สว่าง. (2561). บทบาทของพนักงานอัยการในการดำเนินคดีอาญา. ในเอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและพยานชั้นสูง. หน่วยที่ 6. สาขาวิชานิติศาสตร์ กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Alida V. Merlo, Peter J. Benekos, Dean John Champion. (2016). *The Juvenile Justice System delinquency, processing, and the law*. (Eighth edition). United States of America: Pearson Education, Inc.